

آینه

انتخاب

تبریک دوباره برای برجام

● **غلامحسین کرباسچی**: سخنان دو روز قبل رئیس‌جمهور آمریکا به تعبیر بسیاری از مفسرین سیاسی و خبری عجیب و بی‌سابقه بود. رئیس‌جمهور کشوری مثل آمریکا از آن تریبون برای تهدید به جنگ و به‌رخ‌کشیدن قدرت نظامی استفاده کند حتما بی‌سابقه و ناشی از احساس ناتوانی است که در درون ناپایداری شخصیت ترامپ وجود دارد... گرچه اینکه رهبران سیاسی در دنیا وقتی از عمل به وعده‌های انتخاباتی خود و حرف‌های پوچ عوام‌فریبانه شعاری ناامید می‌شوند رو به سوی دشمن‌تراشی و رجزخوانی برای تحریک احساسات ملی بیابورد کم‌سابقه نیست ولی اینکه آمریکا در سازمان ملل حرف از نابودکردن کره‌شمالی یک کشور عضو سازمان ملل بزند شگفت‌انگیز است. قطعا این سخنرانی مایه شهرمدنگی نه ترامپ و حزب جمهوری‌خواه که همه سیاسسیون و بلکه مردم آمریکا در تاریخ این کشور خواهد بود. اما برای ایران که درست سه سال قبل یک طرف ایستاده بود و در مقابلش اتحادی از کشورهای اروپایی و آمریکا و قدرت‌های جهانی و دست به تحریمی بی‌سابقه و ظالمانه با تحریک و برنامه‌ریزی آمریکایی‌ها زده بودند، این صحنه یک موفقیت شگفت‌انگیز است. امروز در یک حرکت معکوس می‌بینیم آمریکا یک طرف ایستاده و ایران در مقابل همراه با قدرت‌های بزرگ جهانی اروپا و آسیای حامی منطق و ادعای ایران یک طرف...

انقلاب مدیریت و خدمت با الگوی دفاع مقدس

● **سیدعبدالله متولیان**: نبرد هشت‌ساله و دفاع مقدس ما با الگوی کرپلا و عاشورا مدیریت شد و عشق به حضرت سیدالشهدا علیه‌السلام و واصل‌شدن به کرپلا با شهادت در مسیر نهضت عاشورا و کسب رضایت خداوند انگیزه رزمندگان را تشکیل می‌داد... و اما در سال جاری هفته دفاع از نظر شکلی نیز با دهه محرم تقارن پیدا کرده است و این تقارن فرصت خوبی است تا در راستای شکل‌گیری «دولت اسلامی» به بررسی اجمالی علل تأخیر در شکل‌گیری دولت اسلامی بپردازیم. انقلاب اسلامی در آستانه پنجمین دهه از حیات طیبه خود قرار دارد اما تا رسیدن به افق‌های طرح‌ریزی‌شده از سویی امامین انقلاب و تحقق دولت اسلامی همچنان فاصله زیادی دارد. جمهوری اسلامی ایران در طول چهار دهه عمر خود مجموعه‌ای (کلکسیون) از اشکال مختلف تبه‌دبای نظامی، امنیتی، سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، علمی، فناوری، اجتماعی و... را در سه حوزه سخت، نیمه سخت و نرم تجربه کرده است...

اطلاعات

تاخت‌وتاز کابوی

● **حمید میرزاده**:... سخنان ترامپ در مجمع عمومی سازمان ملل، بیشتر به تاخت‌وتاز یک کابوی شبیه بود تا سخنرانی رئیس‌جمهور ایالات متحده آمریکا که خود او اکنون به یکی دیگر از مشکلات اصلی مردم آمریکا تبدیل شده است. در صحبت‌های غیرحرفه‌ای او که خود تحت‌تاثیر لابی صهیونیستی است، استراتژی ایران هراسی در دستور کار بود. البته اگر ترامپ این حرف‌ها را نکوبد و به ایران هراسی دامن نزند چطور می‌تواند ۴۰۰ میلیارد دلار اسلحه به عرب‌های منطقه بفروشد؟ وقتی نتانیاهوی صهیونیست، هنگام صحبت‌های ترامپ پیچ کله‌اش را شل می‌کند و تکان می‌دهد می‌خواهد با تأیید ایران هراسی، جنایات صهیونیست‌ها در صبرا و شیتلا و غزه و دیرپاسین و بلندی‌های جولان را از اندان جهانیان بزداید...

گمان

سرکنگبین بارزانی!

● **سعدالله زارعی**: ... برگزاری همه‌پرسی اقلیم بدون تردید جنگ در پی می‌آورد و این جنگ به یک منطقه خاص محدود نمی‌شود. همه می‌دانند که اگر برگزاری همه‌پرسی به سه استان دهوک، سلیمانیه، اربیل محدود شود، کردهای عراق دچار یک بحران پردامنه درازمدت می‌شوند و ازاین‌رو همه‌پرسی این سه استان بدون همه‌پرسی دو استان - کرکوک و دیالی - ارزشی ندارد و ازاین‌رو بارزانی نمی‌تواند در سه استان شمالی همه‌پرسی برگزار کند و از برگزاری آن در دو استان محل نزاع خودداری کند چه اینکه چنین اقدامی کردها را در مقابل بارزانی قرار می‌دهد و از سوی دیگر بحران کنونی اقتصادی اقلیم را به اندازه‌ای که به انفجار بینجامد، افزایش می‌دهد. از سوی دیگر جداسازی کرکوک و دیالی و مناطقی نظیر سنجار و تلعفر در استان نینوا برای دولت مرکزی از یک سو و عرب‌ها و ترکمان‌ها از سوی دیگر خط قرمز به حساب می‌آید و اینجاست که تلاقی دو خط قرمز سبب بروز جنگی پرشدت خواهد شد. اما به این نکته باید توجه داشت که اگر بر اثر همه‌پرسی درگیری در مناطق متنازع‌علیه روی دهد این درگیری به این منطقه محدود نمی‌شود و دایره آن به سه استان سلیمانیه، اربیل و دهوک می‌رسد چراکه نیروهای دولتی و مردمی عراق ناچارند برای خاموش‌کردن فتنه کانون‌های باثبات فتنه‌گر را مورد هدف قرار داده و نیروهای حامی جدایی را کاملاً از قدرت ساقط نمایند... ایران به‌طور طبیعی این همه‌پرسی را به نقطه مقابل امنیت و ثبات خویش می‌بیند و متناسب با درک چنین خطری نسبت به آن واکنش نشان خواهد داد.

politics@sharghdaily.ir

سیاست

گفتاری از محسن میردامادی

ضرورت کابینه سایه در احزاب

محسن میردامادی

درباره محسن میردامادی

محسن میردامادی از جمله سیاست‌مداران ایرانی و از اهالی نجف‌آباد اصفهان است که فعالیت‌هایش قبل از انقلاب به مسجد جوزستان می‌رسد؛ پای جلسات تفسیر آیت‌الله موسوی‌خوئینی‌ها. او در کنار عباس عبدی، اصغرزاده و دانشجویان دیگر، دانشجویانی شدند که سفارت آمریکا را تسخیر و عنوان آنها از این پس شد دانشجویان خط‌امامی. میردامادی پیش‌تر از جمله مؤثران تشکیلات دانشجویی دفتر تحکیم وحدت بود. او در سال‌های دهه ۶۰ سابقه حضور در جهاد سازندگی، سپاه به‌عنوان معاون روابط بین‌الملل، بعثه امام خمینی، معاون سیاسی دادستانی کل کشور، معاون پشتیبانی جنگ وزارت فرهنگ و آموزش عالی و استانداری خوزستان را در کارنامه خود دارد.

پیوند بین میردامادی و موسوی‌خوئینی‌ها تا جایی ادامه پیدا کرد که بعد از پایان جنگ و پایان دوره چپ‌های خط‌امامی، همراه او به مرکز تحقیقات استراتژیک ریاست‌جمهوری رفت و بعد هم در روزنامه سلام دوباره در کنار آیت‌الله قرار گرفت. با عنوان معاون اجرایی و سردبیر روزنامه سلام. در سال‌های دوم خرداد، از اعضای هیئت مؤسس جبهه مشارکت بود و از این فهرست وارد مجلس ششم شد. او همچنین مدیرمسئول روزنامه نوروز، ارگان مطبوعاتی مشارکت هم محسوب می‌شد.هنگام توقیف نوروز در سال ۱۳۸۱، میردامادی به شش ماه حبس محکوم شد.

میردامادی در مجلس ششم، ریاست کمسیون امنیت ملی و سیاست خارجی را برعهده گرفت. باین‌حال، صلاحیت او برای انتخابات مجلس هفتم رد شد. میردامادی همچنین از سال ۸۵ به این‌سو، دبیرکل جبهه مشارکت محسوب می‌شد. میردامادی در جریان انتخابات ۸۸ بازداشت و محکوم به حبس شد. او در این دوران با به‌همراه تعداد دیگری از زندانیان ۸۸ اقدام به ترجمه برخی از کتاب‌ها در حوزه اقتصاد و توسعه کرد؛ از جمله کتاب «چگونه ملت‌ها شکست می‌خورند». میردامادی در سال ۱۳۹۲ برای تحصیل در رشته «راه و ساختمان» وارد دانشگاه پلی‌تکنیک شد. پس از پیروزی انقلاب اسلامی در رشته مطالعات استراتژیک، فوق‌لیسانس خود را از دانشگاه «فاند اعظم» پاکستان دریافت کرده و در سال ۱۳۹۵ با مدرک دکترای روابط بین‌الملل از «کمبریج» انگلستان فارغ‌التحصیل شده است.

و تصمیم‌گیری‌ها کمک خواهد کرد.درحال حاضر نظام حزبی در کشور ما فاقد چنین قابلیت‌هایی است و عملاً ارتباط حقوقی و ساختاری احزاب با پارلمان و کابینه تعریف نشده است. در نتیجه هنگامی که رئیس‌جمهوری جدید انتخاب می‌شود، ترکیب کابینه او پیش‌بینی‌پذیر نیست؛ حتی درباره پرسشگری و پاسخ‌گویی و شفافیت تصمیم‌سازی را بر عهده بگیرد.

با تشکیل کابینه سایه حزب اپوزیسیون سازوکار

مناسبی برای نظارت کارآمدتر بر دولت مستقر نیز

در اختیار دارد. افکار عمومی و رسانه‌ها می‌دانند

که نظر حزب مخالف را در هر موضوع از چه

کسی و چگونه جویا بشوند. این فرایند به سازوکار

پرسشگری و پاسخ‌گویی و شفافیت تصمیم‌سازی

را بر عهده بگیرد.

شرق، مهسا جزینی: فقط یک اصولگراست که اصرار به استفاده از واژه

«دولت در سایه» دارد. با وجود تلاش رقیب انتخاباتی چهار سال پیش

حسن روحانی بر تشکیل «دولت در سایه» اما مشخصاً این کنش او،

نه از سوی هم‌کیشان سیاسی‌اش و نه مخالفانش چندان جدی گرفته

نمی‌شود. در تازه‌ترین اظهارنظر، محمد حسینی، عضو شورای مرکزی

جمنّا (جبهه مردمی نیروهای انقلاب)، اعتراف کرده سعید جلیلی در

این مسیر تنهاست و نه چمنّا نه هیچ حزب و گروه اصولگرایی دیگری

در این مسیر با او همراه نیستند. حسینی ایده دولت در سایه را ابتکار

فردی «سعید جلیلی» توصیف می‌کند و درباره حمایت جبهه مردمی

نیروهای انقلاب (جمنّا) از او می‌گوید: «من چیزی نشنیدم و در جلسات

هیئت‌رئیس و شورای مرکزی جبهه مردمی هم بحثی در این‌باره مطرح

نشده است». پیش‌تر حسام‌الدین آشنا، مشاور حسن روحانی، پیش‌بینی

کرده بود جلیلی در این مسیر تنها خواهد بود. البته طرح ایده «دولت در

سایه» را همان روزهای بعد از انتخابات بعضی از حامیان سیدابراهیم

رئیس‌ی با برگزاری نشست‌ی تحت عنوان «حامیان نامزد اصلح» هم

مطرح کردند. اما گویا ابراهیم رئیسی تمایل چندانی به پیگیری آن

نداشت و طرح حداقل از جانب او بر زمین ماند.

دولت سایه غیرحزبی

واقعیت هم این است که عنوان «دولت در سایه» با و در کنار حزب معنی پیدا می‌کند نه جدای از آن. دولت در سایه را یک فرد درست نمی‌کند. باین‌حال اصولگرایان متخصص خالی‌کردن واژه از مفهوم و کارکرد اصلی خودشان هستند. ظرف را می‌گیرند و مظروف خود را داخلش می‌ریزند. دولت در سایه مختص نظام‌های انتخاباتی حزبی و بیشتر نظام‌های پارلمانی است. اصول کار به این شیوه است که عضو بازنده از میان اعلایشش در پارلمان برابر هر عضو کابینه یک حزب با وزیر نظیر می‌چیند و وزیر نظیر موظف به رصد فعالیت‌های وزیر اصلی به پشتوانه عقیه کارشناسی و سیاسی حزب است. دولت

امیر سرتیپ پوردرستان، جانشین فرمانده کل

ارتش، پنجشنبه‌شب در یک برنامه تلویزیونی، به

سوالات مختلفی پاسخ داد. گزیده سخنان او به نقل

از «تسنیم» در ادامه می‌آید:

● در سال ۹۲ که داعش در مرزهای ما آمد، خرداد

۹۳، به فاصله کمتر از یک ماه ۵ استان را پشت سر

گذاشتند. از استان الانبار به استان دیاله در سعدیه و

جلولا آمد. به ما اطلاع دادند که داعش در سعدیه و

جلولا آمده است. بلافاصله ما در مرز حاضر شدیم.

تعدادی تیپ در مرز داشتیم. تعدادی از تیپ‌ها را

بلافاصله در مرز مستقر کردیم. برای ما مشخص

نبود که موقعیت داعش کجاست. عناصر اطلاعاتی

رئیس‌جمهوری که مجدداً انتخاب می‌شود و قصد

دارد برخی از وزرای خود را تغییر دهد، همین ابهام

و پیش‌بینی‌ناپذیربودن بر جای خواهد بود. اغلب

رئیس‌ دولت، باید با چراغ به دنبال جایگزین بگردد.

در مواردی نتیجه این نحو گزینش وزرا، تن‌دادن به

افراد کمتر شناخته‌شده و حداقلی است؛ اتفاقی که

در معرفی کابینه فعلی نیز در مواردی مشاهده شد.

هر چند ما هنوز فاقد نظام حزبی مؤثر هستیم و

تحزب در مراحل اولیه شکل‌گیری و رشد خود را طی

می‌کند؛ ولی در همین شرایط نیز می‌توان به میزانی

از تجربه کشورهای دیگر استفاده کرد. احزاب و

تشکل‌های سیاسی اصلی جناح‌های مختلف کشور

از تعداد انگشتان دست تجاوز نمی‌کنند، شاید در

هر یک از دو جناح اصولگرا و اصلاح‌طلب دو یا سه

حزب کارآرموده و شناخته‌شده برای مردم حضور

داشته باشند. این احزاب می‌توانند برای تشکیل

کابینه سایه اقدام کنند.

اصلاح‌طلبان در دو انتخابات گذشته

ریاست‌جمهوری در شرایطی قرار داشتند که به

صورت اجتناب‌ناپذیر باید با صدای واحد از نامزد

مشخصی حمایت می‌کردند و خوشبختانه عقلانی

و مؤثر عمل شد. در چنان موقعیتی، برای چانه‌زنی

و قبول و قرار درباره اعضای کابینه فضا و امکانی

وجود نداشت و عملاً انتخاب و گزینش همکاران

رئیس‌جمهور به خود ایشان سپرده شد؛ اما احزاب

سیاسی نباید در این شرایط توقف کنند؛ بلکه لازم

است برای تغییر و اصلاح تدریجی آن تلاش کنند.

درصورتی‌که احزاب از هم‌اکنون برای تشکیل کابینه

سایه اقدام کنند، می‌توانند روی ترکیب کابینه پس از

انتخابات ریاست‌جمهوری آینده تأثیرگذار شوند.

اجرای این فرایند در انتخابات بعدی، ارتباط

احزاب با نامزد مورد حمایت‌شان را چارچوبی

سازمان‌یافته و دوسویه می‌بخشد که پس از انتخابات

نیز تداوم یافته و منشأ اثر خواهد بود. پیش‌بینی

می‌شود که در انتخابات ریاست‌جمهوری آینده نیز

اصلاح‌طلبان در انتخابات به صورت یکپارچه، با

صدایی واحد و در قالبی جبهه‌ای حضور خواهند

یافت. جبهه یاب‌شده در صورت تدارک قبلی احزاب

عضو، می‌تواند با استفاده از قابلیت و پتانسیل آنها

قبل از انتخابات درباره اعضای کابینه یا عناصر اصلی

آن و احتمالا برخی سیاست‌های کلان دولت، با

نامزد مورد حمایت خود توافق کند. چنین توافقی

چارچوب همکاری مستمر بین احزاب حامی دولت و

رئیس دولت را در دوره ای چهارساله فراهم می‌کند

که به طریق اولی ترکیب نمایندگان مجلس را هم

در بر خواهد گرفت و فعالیت‌های حزبی و تحزب در

کشور را به نحو محسوسی ارتقا خواهد داد.

و تصمیم‌گیری‌ها کمک خواهد کرد.درحال حاضر

نظام حزبی در کشور ما فاقد چنین قابلیت‌هایی

است و عملاً ارتباط حقوقی و ساختاری احزاب

با پارلمان و کابینه تعریف نشده است. در نتیجه

هنگامی که رئیس‌جمهوری جدید انتخاب می‌شود،

ترکیب کابینه او پیش‌بینی‌پذیر نیست؛ حتی درباره

تقویت کرد و به مردم هم انتقال داد. اگر هم اشتباهی صورت بگیرد

باید تلاش کرد تا اصلاح شود. نکته بعدی این است که ممکن است

برخی مسیر درستی هم بروند ولی «اولویت‌ها» را جابه‌جا ببینند. «دولت

سایه» باید اولویت‌ها را روی میز بگذارد و روند کار و تلاش را تکمیل

کند و یکی از جریان‌هایی که می‌تواند این کار را انجام دهد، دانشگاه و

تشکل‌های دانشجویی است. «دولت سایه» یعنی تمام استعدادهایی که

در این زمینه وجود دارد و معتقد است گفتمان انقلاب می‌تواند حرف

داشته باشد. جمع شود و از کلیات به موضوعات مشخص ورود کند تا

خودش را نشان دهد». با تعریفی که جلیلی از«دولت در سایه» دارد،

شاید بهترین عنوان برای این کنش او «رصد دولت» باشد!

با کدام نمایندگی؟

سعید جلیلی مدعی است دولت فعلی ۱۶ میلیون مخالف دارد و

این مخالفان پشتوانه دولت در سایه او هستند. اما او به یک سؤال پاسخ

نمی‌دهد و آن اینکه او چطور و چگونه نمایندگی ۱۶ میلیون را به دست

آورده است؟ اصولاً آیا او اطلاع یا برآوردی از خواسته‌ها و انتظارات این

۱۶ میلیون دارد و اگر دارد با کدام مکانیزم به آن رسیده است؟ منطقی

این بود که این دولت در سایه را ابراهیم رئیسی تشکیل می‌داد. حداقل

او می‌توانست خود را به‌عنوان نماینده جماعت مخالفان دولت فعلی

مطرح کند.

چندی قبل حسام‌الدین آشنا به دبیر سابق شورای عالی امنیت ملی

پیشنهاد کرده بود که به جای پیگیری این طرح حزب تشکیل دهد. او در

کاتان تلگرامی‌اش خطاب به جلیلی نوشته بود که «سنت حسنه دولت

سایه را نه با بودجه غیردولتی غیرعمومی غیرخصوصی، بلکه با کمک

مفکران و حامیان خود دنبال کنید». محمد شریعتمداری، رئیس ستاد

روحانی در انتخابات ریاست‌جمهوری ۹۶، هم پیش‌بینی کرده بود که:

«دولت سایه جلیلی تشکیل نخواهد شد» و به‌کتابیه گفته بود که «اما در

سایه‌نشستن خودش عالمی دارد».

گلوله‌باران آنها را از بین ببریم و بالگردها هم آماده

будند. نیروی هوایی هم برای بمباران آماده بود.

● هوانیروز بیشتر عملیات شناسایی می‌کرد.

عملیاتی که هوانیروز انجام داد، نیرویی برای

شناسایی نیامده بود؛ اما نیروی هوایی خارج از ۴۰

کیلومتر نقاط تجمعی داشتند که رفتند و بمباران

کردند. منتشر نشد. اثرات بسیار خوبی داشت.

● (تصمیم‌گیری برای مقابله با داعش) در سطح

ستاد کل است. ستاد کل هماهنگ‌کننده تمام

این عملیات‌هاست. هیچ‌کدام از سازمان‌ها یعنی

نه ارتش و نه سپاه رأساً خودشان تصمیم‌گیری

نمی‌کنند.

آینه دیروز

۹ سال پیش در چنین روزی...

گمان

● احمدی‌نژاد در گفت‌وگو با پرتی‌وی: سازمان ملل به‌جای تضمین منافع قدرت‌ها باید تجلی آرای ملت‌ها باشد

● پایان بی‌نتیجه نشست واشنگتن؛ بحران گرجستان

● ۵+۱ را به بن‌بست کشاند

● سلطانیه، نماینده دائمی ایران در آژانس

بین‌المللی انرژی اتمی، خبر داد: تصمیم ایران برای

عضویت در شورای حکام آژانس

● کردان، وزیر کشور: اخبار منتشرشده درباره تغییرات

گسترده در استانداران کشور کذب است

● محمدرضا فرزین، سخنگوی طرح تحول: تغییر

اطلاعات فرم اقتصادی خانوار امکان‌پذیر شد

● فیروزآبادی، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح:

قدرت نظامی ایران آماده پاسخ‌گویی به هر تهدیدی

است

● علی آهنی، سفیر ایران در فرانسه: ایران نگرانی‌ای

نسبت به اعمال تحریم‌های جدید ندارد

انتخاب

● سیدمحمد خاتمی: وجدان جامعه و تاریخ قضاوت می‌کند کدام سیاست در موضع عزت ملت ایران بوده است

● فیروزآبادی، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح:

دشمنان نمی‌توانند بزنند و در بروند

● مصباحی‌مقدم، رئیس کمیسیون اقتصادی

مجلس، خبر داد: امکان احیای شورای پول و اعتبار

● قضاوی، قائم‌مقام بانک مرکزی: تورم و تحریم،

علت کسری ۵۷ هزارمیلیاردتومانی بانک‌ها

● مرعشی، سخنگوی حزب کارگزاران سازندگی:

پرداخت نقدی یارانه بازگشت به عقب است

● متکی، وزیر خارجه ایران: استقرار سپر موشکی

آمریکا در لهستان در دست بررسی است

ایران

● احمدی‌نژاد: سازمان ملل در سرزمینی مستقل

استقرار یابد

● متکی، وزیر امور خارجه، خبر داد: ردیای رژیم

صهیونیستی و آمریکا در بحران گرجستان

● علی لاریجانی در گفت‌وگوی تلفنی با رئیس

مجلس سوریه مطرح کرد: تأکید بر ضرورت یافتن

راه‌حل جمعی برای حمایت از فلسطین

● مرتضی تتمد، مشاور احمدی‌نژاد: سخنان

احمدی‌نژاد در سازمان ملل، آگاهی‌بخشی جهانی

است

● رحمانی‌فصلی، رئیس دیوان محاسبات کشور،

خبر داد: دیوان محاسبات در پی نظارت بر برنامه‌های

بالادستی

● علی آهنی، سفیر ایران در فرانسه: درخواست